

Úvodem

Jak získat z četby této knihy maximum

*Vždyť váš Otec zná vaše potřeby dříve, než je vyslovíte.
Dám vám vzor prosté modlitby [...]. (Mt 6,8–9, SNC)*

Když jeden z mých synů zjistil, že píšu knihu o tom, jak se modlit, poznamenal: „To je přece jednoduché. Prostě začneš ‚Drahý Bože‘, pak si s ním trochu poklábosíš a na závěr řekneš ‚amen‘.“

Svým způsobem má pravdu. Někdy modlitbu zbytečně komplikujeme. Tuto knihu píšu jako „jednoduchého průvodce pro obyčejné lidi“. Jako úvod do širšího tématu modlitby poslouží především novým křesťanům a obyčejným následovníkům Ježíše, kteří nestudovali teologii a nepovažují se ani za modlitební přeborníky, ale kteří i přesto touží růst a prohlubovat svůj vztah s Bohem. Bude to krásná a divoká cesta za poznáním.

* * *

Mám to štěstí, že bydlím v okrajové části města, takže mohu často vyrazet na procházky do lesů, okolo golfového hřiště nebo na vrcholek nedalekého kopce, z něhož je vidět několik kilometrů do okolní krajiny. Mám jednu naučenou trasu, na kterou se vydávám, když mě tlačí čas nebo když prší a okolí je rozbahněné. Tuto hlavní tepnu ovšem protíná celá řada menších žilek a vlásečnic – tajných cestiček a zarostlých pěšin, kam častěji než člověk zavítá jezevec, daněk nebo puščík.

Cestu, po které se vydám, si vybírám podle počasí, svého časového harmonogramu nebo nálady. Za slunečných dní obvykle vyrazím do kopců, abych se kochal panoramatickými výhledy.

Na podzim rád brázdím hustě zarostlé lesní pěšiny a hledám pýchavky a špičky obecné. V létě po setmění rozděláváme na ukrytých mýtinách oheň a někdy tam i přespáváme.

Tato kniha je „jednoduchým průvodcem“ po spleťtité živoucí krajině modlitby. Obujte si holínky – nebude to žádná asfaltová dálnice. Uvědomuji si, že každý z nás někdy potřebuje tu nejrychlejší cestu k Bohu – třeba když se řítíte na kole směrem k zaparkovanému autu a je vám úplně jasné, že to už nedobrzdíte: „Pomoc!“ Modlitba se však neomezuje jen na volání o pomoc. Navíc Bůh nikam nespěchá. Existují i modlitby, v nichž jde spíše o hledání a zkoumání než o prosby: lesní pěšiny, na kterých se můžete ukrýt, a místa natolik krásná, že vás donutí se zastavit a šeptem vzdát chválu. Existují tajná a důvěrná místa, kde se můžete utábořit, či stezky, které vás zavedou na vrcholky kopců, odkud se budete moci rozhlédnout do dálky. Sice se trochu zapotíte, než tam vylezete, ale ten výsledek bude stát za to.

Cestou se seznámíme se svatými, kteří si zbudovali příbytek v konkrétních částech této rozmanité krajiny. V jednotlivých kapitolách vám představím jejich příběhy, o některých se dočtete v částech nazvaných „Hrdinové“, které najdete na konci téměř každé kapitoly. Někteří z nich se utábořili v krajině kontemplace. Jiní si zbudovali skrýše v korunách stromů prorocké modlitby. Časem na své cestě s Bohem také objevíte své oblíbené místo.

Musím vás ale varovat, že žádná z těchto cest nevede k Bohu. Tak to zkrátka nefunguje. Neexistuje žádná forma modlitby, která by byla lepší než ty ostatní. Jestliže pátráte po svatém grálu, vraťte se na začátek své cesty. Jakmile se ale vydáte po rozmanitých stezkách modlitby, Pán se k vám na vaší cestě přidá. (Už teď si nazouvá své holínky). Někdy bude kráčet po vašem boku v tichosti, jindy s vámi bude rozmlouvat. Řekne vám věci, které jste nevěděli, a zeptá se vás na to, co jste nikomu neřekli. Občas se stane, že ho ztratíte z dohledu, ale to nebude trvat dlouho. Někdy navrhne, abyste si na některé stezce odpočinuli, ale většinou

přenechá vedení vám a jen vás bude na každém kroku vaší cesty doprovázet, dokud se kruh neuzavře a vy se nevrátíte zpátky domů, obeznámeni sami se sebou.

Samozřejmě si s sebou na cestu vezmeme mapu: tu nejznámější modlitbu, modlitbu Páně, kterou nám dal sám Ježíš právě za tímto účelem: aby nás „naučil se modlit“. Objevíme devět různých modlitebních stezek: *ztišení, adoraci, osobní modlitbu, přímluvnou modlitbu, vytrvalou modlitbu, kontemplaci, naslouchání, vyznání hříchů a duchovní boj*.

Naše cesta se bude ubírat v jednoduchém čtyřdobém rytmu slova P. R. A. Y. (modlit se) – *pause* (zastav se), *rejoice* (raduj se), *ask* (pros), *yield* (podříd se). Ačkoliv nejsem příliš velkým zastáncem akronymů, tento konkrétní mi připadá opravdu moudrý, jednoduchý a trefný. Zkuste ovšem tyto čtyři kroky nevnímat jako jakýsi neměnný soubor pravidel. Nejsou to žádné příčky na žebříku do sedmého nebe. Představte si je spíš jako taneční kroky: plynulé, interaktivní a otevřené kreativní interpretaci. Zkuste dát formě P. R. A. Y. šanci a váš modlitební život získá strukturu a plynulost bez ohledu na to, zda se modlíte sami nebo ve skupině.

* * *

Tuto knihu jsem začal psát téměř před dvaceti lety. Tehdy jsem si uvědomil dvě zásadní věci, na jejichž základě následně vzniklo hnutí Modlitby 24-7. Zaprvé mi došlo, že modlitba je skutečně (překvapivě) tou nejdůležitější věcí v životě. Zadruhé jsem si uvědomil, že mně ani mým přátelům modlení vůbec nejde. V ten okamžik jsme se vydali na dobrodružnou cestu za poznáním této jednoduché, a zároveň složité disciplíny, která stojí v samém jádru našeho života, víry a kultury a která je naprosto nepostradatelná. Poznatky, které v této knize uvádím, proto nevyhází ani tak ze spisů, seminářů nebo uhlazených kázání, jako spíše z praktických zkušeností a zjištění, které jsme posbírali

ve stovkách nově vznikajících modlitebních místností, kde jsme se v uplynulých dvaceti letech dnem i nocí modlili.

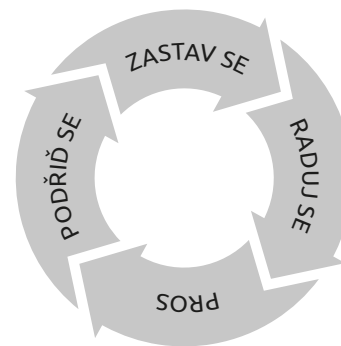
Knihu *Jak se modlit* si můžete přečíst buď samostatně, nebo v rámci kurzu *Jak se modlit*, což je bezplatný on-line program pro malé skupinky, během něhož můžete za pomoci videí a diskusních témat aplikovat jednotlivé aspekty modlitby Páně do svého každodenního života. Jak už jsem zmiňoval, na konci každé kapitoly najdete oddíl s názvem „Hrdina modlitby“. V tomto oddílu se dočtete o životech velkých modlitebníků ztělesňujících jednotlivé druhy modliteb, o nichž jednotlivé kapitoly pojednávají. Kromě toho najdete na konci každé kapitoly další dva internetové odkazy, které jsou dostupné na stránkách www.prayercourse.org:

- 1. 30 PRAKTICKÝCH MODLITEBNÍCH NÁSTROJŮ** – pomohou vám procvičovat konkrétní druh modlitby
- 2. VIDEO V ON-LINE KURZU** – konkrétní odkazy, včetně diskusních témat, naleznete na konci každé kapitoly

Jak se modlit (P. R. A. Y.)

Jednou se Ježíš modlil na nějakém místě; a stalo se, když přestal, že mu jeden z jeho učedníků řekl: „Pane, nauč nás modlit se, jako tomu naučil své učedníky i Jan.“ (L 11,1)

Každému, kdo chodí na pěší túry, se dříve nebo později dostane do boty kamínek. Jednoho rána se probudíte a řeknete si: „To opravdu nelze Boha, který stvořil miliardy galaxií, poznat lépe?“ Při četbě knihy Skutků se začnete sami sebe ptát, proč se podobné věci nedějí i dneska. Nebo se váš život začne hroutit jako domeček z karet a vy zoufale potřebujete zázrak. Při pohledu na hvězdné nebe někde hluboko uvnitř cítíte, že jde o mnohem víc než o náboženství. Říkáte si, že pokud je tohle všechno pravda, pak musí existovat daleko větší moc, daleko hlubší tajemství a mnohem silnější osobní zkušenost. A tak se konečně obrátíte na Boha, přestože si nejste tak úplně jisti, jak moc vážně to myslíte, a požádáte jej: „Pane, nauč mě se modlit.“ A Bůh vám odpoví: „Už jsem si myslel, že mě o to nikdy nepožádáš!“

1. Všichni se modlí

K čemu je modlitba?

Jednou se Ježíš modlil na nějakém místě...

*Víc věcí vykonáno modlitbou, než sní se o tom světě tomu-
to. Nechť tedy ve dne v noci vzhůru hlas tvůj za mne prýští se
jak studnice.*

(Alfred Tennyson, báseň *Arturův odchod* v překladu F. Krska)

Na hoře Athos ve výšce 2000 metrů nad Egejským mořem se modlí vousatí ortodoxní mniši, stejně jako to dělali předchozích 18 století. 50 kilometrů severně od Lagosu, největšího města Nigérie, se každý měsíc schází více než milion nigerijských křesťanů k pravidelnému modlitebnímu setkání v obřím areálu církve The Redeemed Christian Church of God. U břehů řeky Gangy ve Váránasí se hindští poutníci v touze po očistění a naději ponořují do svatých vod. Kdesi na Manhattanu probíhá 12krovový program Anonymních alkoholiků, kde se skupina závislých snaží „pomocí modlitby a meditaci zdokonalovat svůj vědomý styk s Bohem.“² Vysoko v Himalájích znějí zvony a barevné modlitební praporky tančí na pozadí safírově modré oblohy. Hluboko v sekvojových a douglaskových lesích v kalifornské oblasti Lost Coast drží cisterciácké jeptišky na břehu řeky Mattole, v níž se prohánějí pstruzi a lososi, vigilie.

Během Velikonoční neděle se každoročně připojuje k modlitbě Páně každý čtvrtý člověk na světě. Každý šestý člověk se denně klaní směrem k Mekce. Černě oděni chasidští židé stojí v Jeruzalémě u Zdi nářků a pohupují se v rytmu svých modliteb a vypadají u toho jako stárnoucí fanoušci gotického rocku.

Před nimi jsou ve spárách mezi obřími kameny Herodova chrámu vklíněny tisíce srolovaných papírků s ručně psanými modlitbami, které na první pohled vypadají jako ledabyle ubalené cigarety.

Hned v úvodu knihy, jako je tato, stojí za to se zamyslet a uvědomit si nekonečný refrén lidské touhy: hymnus povzdechů a nářků a dunících zvonů, mumlajících hlasů na porodnických odděleních, nebeských oratorií i načmáraných graffiti. Slovy rabína Heschela je modlitba „naší pokornou reakcí na nepředstavitelné překvapení života.“³

Mateřský jazyk

Anglický výraz pro modlitbu (prayer) vychází z latinského slova „*precarius*“. Modlíme se, protože lidský život je nejistý. Modlíme se, protože lidský život je úžasný. Modlíme se, i přestože nenacházíme slov, protože si vystačíme s tak jednoduchými slůvky jako jsou „prosím“, „děkuji“, „páni“ nebo „pomoc“. Modlil jsem se, když jsem poprvé držel v náručí svoje děti. Modlil jsem se, když mě zahltily pracovní povinnosti a já ztrácel sílu. Modlil jsem se, když vezli moji ženu, která upadla do bezvědomí, do nemocnice. Modlil jsem se, když jsem spatřil polární zář.

Kanadský psycholog David G. Benner popisuje modlitbu jako „mateřský jazyk naší duše“ a říká, že „naším přirozeným postojem je pozorná otevřenost božskému.“⁴ S takovým postojem se setkáváme u mnoha významných mužů a žen, ať už byli Bohu oddáni, či nikoliv. Například Abraham Lincoln přiznal: „Pocit, že nemám, kam jinam bych šel, mě častokrát donutil padnout na kolena. Mnohokrát mi bylo jasné, že [...] si se svou vlastní moudrostí nevystačím.“⁵

Podnikatel Conrad Hilton, zakladatel sítě hotelů nesoucí jeho jméno, překvapivě věnuje poslední část své autobiografie tématu modlitby: „Uvnitř kruhu úspěšného života je modlitba středem, jenž drží celé kolo pohromadě.“⁶

Ve svém částečně autobiografickém románu *One True Thing* popisuje spisovatelka Anna Quindlenová agónii 19leté dívky, která sleduje, jak její matka prochází chemoterapií, a s každou další kapkou se modlí, aby to fungovalo: „Ano, modlila jsem se v boxu, kde matka dostávala chemoterapii, venku na chodbě, dokonce v nemocniční kantýně. Tato tichá modlitba neměla žádnou formu, pouze vyjadřovala moje nejasné pocity, vlastně ji tvořilo jedno jediné slovo: prosím, prosím, prosím, prosím, prosím.“⁷

Rocková hvězda Dave Grohl vzpomíná, jak se zoufale modlil za svého bubeníka Taylora Hawkinse, který se předávkoval na britském hudebním V festivalu. „Prostě jsem za chůze hlasitě promlouval k Bohu,“ vzpomíná na své noční cesty mezi hotelem a nemocnicí, v níž ležel jeho přítel v kómatu. „Nejsem sice věřící, ale myslel jsem, že přijdu o rozum, byl jsem vyděšený, zdrcený a zmatený.“⁸

Velmi úspěšná kniha *Jíst, modlit se a milovat* spisovatelky Elizabeth Gilbertové začíná slovy: „Ahoj, Bože. Jak se máš? Já jsem Liz. Ráda tě poznávám. [...] Vždycky jsem byla velká obdivovatelka tvého díla. Omlouvám se, že jsem tě nikdy předtím přímo neoslovila.“ Začíná plakat. „Mohl bys mi, prosím, pomoci? Zoufale potřebuji tvou podporu. Nevím, co mám dělat.“ Náhle její pláč utichne a ona ucítí takový pokoj, který byl tak „vzácný, že jsem nechtěla ani vydechnout ze strachu, abych jej nevyplašila. Nevím, jestli jsem někdy takový klid zažila. A pak jsem uslyšela hlas. Nebyl to žádný starozákonní hollywoodský hlas Charltona Hestona a ani mě ten hlas nenabádal, abych za svým domem postavila baseballové hřiště. Byl to můj vlastní hlas, ale takový, jak jsem jej dosud nikdy neslyšela.“⁹

Moje kamarádka Cathy z wichitské univerzity, která bývala militantní ateistkou, jednou večer při pohledu na svoje spící novorozeně pocítila nutkavou touhu někomu nebo něčemu za tento největší dar, kterého se jí dostalo, poděkovat. Jelikož neměla po svém boku manžela ani přítele, se kterým by mohla tyto

pocity naplněné úžasem sdílet, zašeptala nesměle do ticha několik slov díky, a najednou si uvědomila, že se atmosféra v místnosti změnila. Zaplavovala ji jedna vlna lásky za druhou, nic podobného doposud nezažila. Jak Cathy oné noci klečela na zemi vedle svého spícího dítěte, zřekla se svého zarputilého ateismu. Dnes, o 30 později, je stále křesťankou.

Irský básník Patrick Kavanagh cítil podobné nutkání k modlitbě, když si všiml neobyčejného zázraku života. Tento impuls popisuje ve své básni *Canal Bank Walk* jako „zející hlad mých smyslů“:

*Ó neotřelý světe, unes mne, očaruj v pavučině
bájných travin a hlasů bez konce z bučin zničích,
nasyť zející hlad mých smyslů, daruj mi volnost maně
modlit se nerozpačitě ve slokách překypujících;
neb tato duše dychtí být poctěna oblečením šatů nově tkaných
ze zelených a modrých vjemů a argumentů neprůkazně
daných.⁹*

Být člověkem znamená modlit se

Ať už jde o amerického prezidenta, nebo irského básníka, rockovou hvězdu v Londýně, nebo svobodnou matku ve Wichitě, modlitba je pro každého z nás důležitá, i přestože nedokážeme přesně vysvětlit, proč tomu tak je. Tuto naléhavou potřebu modlit se, tento „zející hlad“ vnímá každá lidská duše už od samého počátku věků. Předpokládá se, že 35 000 let staré nástěnné malby z jeskyní Maros v Indonésii nebo Chauvet ve Francii mají náboženskou tematiku. Neolitický Stonehenge byl využíván jako místo uctívání už 3000 let před Kristem. Ruiny v Göbekli Tepe v dnešním Turecku jsou pravděpodobně pozůstatky chrámu, který je údajně ještě o 6000 let starší než Stonehenge.

Jakou podobu bude mít modlitba v budoucnu? Jde snad jen o pozůstatek našich primitivních počátků? Vymizí postupem času? Nejrůznější průzkumy se shodují, že nikoliv.¹¹ 300 let po

období osvícenství se svět stále více přiklání k náboženství.¹² Žiji ve Velké Británii, která patří v rámci západní Evropy mezi sekulárnější země, avšak i zde přiznává čtvrtina těch, kteří se považují za nevěřící, že každý měsíc se nějaké duchovní aktivitě, obvykle modlitbě, věnují.¹³

Význačný londýnský chirurg David Nott tento očividný rozpor hezky shrnul. Operuje ve třech britských nemocnicích, ale své volno tráví v těch nejnebezpečnějších válečných oblastech. „Nejsem věřící,“ přesvědčoval hlasatele Eddiho Maira během interview na BBC Radio 4, „ale tu a tam se musím modlit k Bohu. Prosím ho o pomoc, protože někdy se hrozně trápím. Pravidelně se k němu obracím pouze výjimečně. Vůbec nepochybují, že skutečně existuje. Nepotřebuji ho každý den. Potřebuji ho jenom občas, ale když už se na něj obrátím, vím, že tam je.“¹⁴

Toto interview mělo mezi posluchači velký ohlas. Například experimentálního umělce Patricka Brilla, který je ovšem daleko známější pod svým zvláštním pseudonymem Bob a Roberta Smithovi, svědectví Davida Notta natolik ovlivnilo, že po dobu následujících čtyř měsíců přepisoval každé slovo z onoho rozhovoru, písmeno po písmenu, na obrovské plátno, jež bylo následně vystaveno jako ústřední dílo v londýnské Královské akademii umění v rámci letní výstavy (Summer Exhibition). Tato výstava je nejslavnější každoroční přehlídkou současného umění v zemi a nejstarší svého druhu ve světě.

Toto univerzální nutkání k modlitbě, které pulsuje a prostupuje napříč lidskou antropologií, archeologií, sociologií a psychologií, spatřujeme napříč celou historií, od primitivních jeskynních maleb až po běloskvoucí stěny Královské akademie. Když řekneme, že být člověkem znamená modlit se, není to nikterak přehnané. Možná bychom se spíše, než *proč* se modlíme, měli ptát, *jak* a *ke komu* se modlíme. Miliardy lidí dnes mohou nalézt odpověď na tyto otázky v revolučním životě a učení Ježíše Krista.

Bible a modlitba

Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel ven; odešel na opuštěné místo a tam se modlil. (Mk 1,35)

Ten nejdokonalejší člověk, který kdy žil, byl především mužem modlitby. Ještě než započal svou veřejnou službu, vyšel do pouště a déle než měsíc se postil. Předtím, než si vybral svoje učedníky, strávil celou noc na modlitbách. Když se k němu donesla tragická zpráva o násilné smrti jeho bratrance Jana, „*odplul odtamtud v lodi do ústraní na opuštěné místo.*“¹⁵ I přestože byl poté, co nasýtil 5000 lidí, pochopitelně velmi unavený, rozhodl se vystoupit na horu, aby se tam modlil.

Kdykoliv hrozilo, že ho pozornost, kterou jeho služba přitahovala, začne ničit, uchýloval se Ježíš k modlitbě.¹⁶ Když čelil v Getsemanské zahradě vidině vlastní smrti a strachy potil krev, a když jej jeho přátelé opustili, modlil se.¹⁷ Dokonce i během těch několika hodin nepředstavitelných fyzických i duchovních muk volal Ježíš k tomu, který jej očividně opustil.¹⁸

Ježíš se modlil a modlil a modlil.

Tím to ale neskončilo. Po svém vzkříšení poručil Ježíš učedníkům, aby následovali jeho příklad, aby až dojde ke vzniku prvotní církve, „*zůstávali jednomyslně oddáni modlitbě.*“¹⁹ Když pak začala církev exponenciálně růst, pokračovali učedníci v následování Pánova příkladu a i přes nejrůznější výzvy spojené s vedením církve nikdy nezapomínali na modlitbu.²⁰

Když Petr ve městě Joppe „*vystoupil na střechu domu, aby se pomodlil*“, ocitl se ve vytržení. To, co spatřil, bylo naprosto šokující: Pán po něm chtěl, aby zabíjel a jedl nečistá zvířata. Toto vidění, které se stalo počátkem nové epochy, katapultovalo evangelium z jeho židovské kolébky do celého širého pohanského světa.²¹

Podobnou intenzitu modlitebního života vidíme i u apoštola Pavla, o němž těsně po jeho obrácení na cestě do Damašku čteme: „*Hle, právě se modlí.*“²² Pavlovy dopisy jsou plné přímluvných

modliteb, spontánních chvalo zpěvů a horlivých výzev k modlitbám. V listu Efezským nám připomíná, že aktivně bojujeme proti temným duchovním mocnostem (Ef 6). V listu Římanům nám říká, že jsme účastni na intenzivním nebeském modlitebním setkání (Řím 8). V listu do Korintu píše o pravdách, jež nám mohou být zjeveny pouze skrze modlitbu (1K 14).

V tomto duchu bych mohl pokračovat ještě dlouho, neboť se o významu modlitby dozvídáme téměř na každé stránce Bible a dokládá ji i každá kapitola církevních dějin. Nejde tedy o žádné okrajové téma ani o nadstandardní vybavu pro ty, kdo jsou zoufalí nebo silně nábožensky založení. Modlitba není dobovou záležitostí ani disciplínou pro duchovnější či ukázněnější lidi než jsme ty a já. Modlitba je nesmírně důležitá pro každého z nás.

Teolog George A. Buttrick trvá na tom, že „modlitba je něčím více než jen hořící svíci. Je epicentrem zdraví, pulsem života.“²³ Jestliže máme s Bohem opravdový vztah, znamená to, že s ním denně chodíme stejně jako Adam a Eva v zahradě Eden. Znamená to, že s ním důvěrně rozmlouváme jako Mojžíš, ke kterému „*Hospodin mluvil tváří v tvář, tak jako mluví člověk se svým přítelem.*“²⁴ A našim úkolem je pozorně naslouchat jeho hlasu, protože, jak Ježíš řekl: „*Mé ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou.*“²⁵

Najděte si své modlitební místo

Těsně předtím, než Ježíš naučil učedníky modlitbu Páně, čteme, že se „*modlil na jednom místě.*“²⁶ Není to zajímavé? Zdá se, že Ježíš měl několik oblíbených míst, kam se chodíval modlit. Když radil svým učedníkům, jak se správně modlit, řekl jim: „*...vejdi do svého pokoje a zavři za sebou dveře.*“²⁷ Místo, kde se modlitba odehrává, je očividně důležité. Z příběhu o Letnicích se dozvídáme, že Duch svatý nejprve „*naplnil celý dům, kde seděli*“ (verš 2), potom se učedníkům „*ukázaly jazyky jakoby z ohně*“ (verš 3) a teprve o několik okamžiků později byli „*všichni naplněni Duchem svatým*“ (verš 4).²⁸ Nepřipadá vám ta časová posloupnost

zajímavá? Duch svatý naplnil nejprve místo, kde se učedníci nacházeli, a *teprve potom* je samotné.

Starí keltští křesťané velmi dobře věděli, že Duch svatý může naplňovat nejen lidi, ale také různá místa, kterým říkali místa setkávání („thin places“). Vaším místem setkávání může být třeba jedna konkrétní židle ve vašem domě, lavička v parku nebo i půlhodinka, kterou vám zabere každé ráno dojíždění do práce a kterou můžete posvětit modlitbou, pravidelná hodina v modlitební místnosti 24-7²⁹ či čas, který trávíte ve své koupelnové svatyni.

„Důrazně doporučuji,“ píše duchovní učitel Richard Foster, „abyste si zvolili místo – na půdě, v zahradě, v pokoji pro hosty, v podkroví, nebo dokonce jen na vámi vybrané židli – někde stranou vašich každodenních povinností, kde vás nebude nic rušit, a udělali z toho místa ‚posvátný stan setkávání‘.“³⁰

Ve chvílích, kdy se vám do modlitby příliš nechce, vám může modlitebního místo pomoci. Stačí, že se dostavíte a řeknete, co cítíte: „Bože, i když bych byl nejraději někde jinde, jsem tu.“ Sám jsem to tak častokrát dělal při svých každodenních ztišeních nebo při strážích v modlitební místnosti. I když se mi zprvu vůbec nechtělo a celou cestu do modlitební místnosti jsem brblal a říkal si, že Modlitby 24-7 jsou ztráta času a vůbec ten nejhorší výmysl v historii lidstva, i přesto jsem se tam ukázal a dal se Bohu k dispozici. Moje zkušenost je taková, že právě v těchto okamžicích ke mně Bůh promlouval nejsilněji. Po mnoha letech, kdy jsem na modlitbách strávil bezpočet dní i nocí, jsem došel k přesvědčení, že 99 % úspěchu spočívá v tom, že se prostě jen ukážeme. Stačí vynaložit trochu úsilí a přijít před Boha, který už na nás čeká.

Kde máš své křeslo?

Když se jeden vedoucí reklamní agentury stal křesťanem, tvrdil, že si ve svém nabitém programu žádný čas na modlitbu najít nedokáže. „Pro vás je to jednoduché,“ řekl svému novému kazateli. „Vy na to máte spoustu času, ale do mého denního programu už

se nevejde nic dalšího.“ Možná si při četbě této knihy říkáte něco podobného: „Pro Petea je to snadné, vždyť to byl on, kdo založil Modlitby 24-7. Celé dny jen píše knihy a klábosí s veverkami. Ale můj život je úplně jiný, vůbec nevím, kam dřív skočit!“

„Víš, vždycky se mi podařilo najít si čas na věci, na kterých mi opravdu záleží,“ odpověděl vedoucímu reklamní agentury kazatel. Onen mladý křesťan šel a koupil si krásné houpací křeslo, postavil jej k velkému oknu ve svém domě a každý den začal vstávat o 20 minut dřív, aby se do něj mohl usadit, číst si Bibli a modlit se. Jak v tomto novém návyku den za dnem pokračoval, začali si jeho manželka i kolegové v práci všimnout, že už není tolik rozptýlený, ale že je daleko vyrovnanější a vlídnější. Houpací křeslo se stalo jeho místem setkávání.

Z měsíců se staly roky a z této pravidelné disciplíny se stal svatý návyk. Jednoho rána, když opět seděl ve svém houpacím křesle, jej Pán vyzval, aby odešel ze zaměstnání, prodal svůj rodinný dům a přestěhoval se z Chicaga do Colorada, kde se nacházel sbor, který potřeboval jeho pomoc. Tento okamžik byl pro celou jeho rodinu převratný a znamenal pro ni začátek nové a velmi plodné životní etapy.

O několik let později onemocněl tento úspěšný podnikatel zvlášť agresivní formou neléčitelné rakoviny, ale i přesto se i nadále každé ráno setkával s Bohem ve svém houpacím křesle. Během svých zbývajících dní zde v modlitbě nalézal sílu k nejtěžší výzvě svého života.

Večer po pohřbu spatřil jeden přítel jeho truchlící manželku s pohledem upřeným na ono houpací křeslo. „Co s tím křeslem teď bude?“ zeptal se jí. „Zdělá ho naše děti a pak vnoučata,“ odpověděla bez jediného zaváhání. „Moc se mi líbí představa, že v něm jednou budou sedávat stejně, jako to dělal můj muž, a budou Bohu vylévat své srdce, naslouchat mu a dovolí mu, aby proměňoval a napřimoval jejich životy.“³¹

Kde máš své křeslo ty? Pro moji manželku je to každodenní vycházka s naším psem a pravidelná týdenní schůzka s Bohem

v její oblíbené kavárně. Pro jednu učitelku z našeho sboru je to její třída, kam každý den přichází o půl hodiny dříve, aby se tu mohla v tichosti u každé lavice modlit. Jedna mladá žena, která pochází z ortodoxní sikhské rodiny a která nedávno uvěřila, tráví svůj modlitební čas v autě. „Mojí svatyní je moje auto,“ řekla mi jednou. „Pouštím si tam nahlas chvály a moje rodina mi v tom nemůže zabránit!“ Ať už má vaše křeslo jakoukoliv podobu, snažte se ho využívat každý den. Dovolte, aby stalo oním posvátným místem, které vám pomůže chodit a mluvit s Bohem za všech okolností a situací, které život přináší.

Pane, nauč nás modlit se

Před dvěma tisíci lety se učedníci obrátili na Ježíše, který se právě vrátil ze svého obvyklého modlitebního místa, s památným požadavkem: „*Pane,*“ řekl jeden z nich, „*nauč nás modlit se.*“ Ježíšova odpověď na tuto jednoduchou, pokornou prosbu byla překvapivě velkorysá. Nijak je neshazoval a neříkal jim: „To už byste touto dobou měli dávno umět.“ Místo toho jim ukázal tu nejlepší modlitbu v dějinách lidstva. Později se z učedníků stali výjimeční modlitebníci. Modlili se, dokud se budovy nezačaly otřásat. Skrze moc modlitby se Petr dostal z přísně strážného vězení. Někdy dokonce stačilo, aby na nemocného padl Petrův stín nebo se jej dotkl Pavlův šátek, a byl uzdraven. Učedníci přijímali zjevení, která měnila kulturní paradigmaty. A především jednoho dne dokázali nalézt milost, aby se těsně před smrtí modlili za své trýznitele.

I když se z učedníků měli stát mocní modlitební bojovníci, nepřišlo to automaticky. Modlitba se nesnesla z nebe a nespočinula na nich. Ani ji nezískali jako pracovní bonus vyplývající z jejich apoštolského povolání. Modlitbě se museli pracně učit a první lekci dostali, když k Ježíši přišli s jednoduchou a až dojemně zranitelnou prosbou: „*Pane, nauč nás modlit se.*“

A on je to, samozřejmě, naučil.

* * *

V této úvodní kapitole jsem se snažil představit téma modlitby v historických a biblických souvislostech a poukázat na univerzální důležitost místa setkávání, ať už se jedná o Zeď nářků v Jeruzalémě, nebo o houpací křeslo v Coloradu. Mým cílem bylo ukázat vám, že modlit se není vůbec divné, ale naopak přirozené, důležité a krásné. Zároveň jsem vás chtěl povzbudit, abyste si podle Kristova příkladu vyčlenili svoje vlastní konkrétní místo (nebo místa), kde se budete modlit pravidelně. V pozdějších kapitolách (3–12) se zaměříme na jednotlivé formy modlitby, jako jsou adorace, osobní modlitba, přímluvná modlitba nebo kontemplace. Ještě předtím se ale v následující kapitole vypořádáme s klíčovou otázkou, která je ústředním tématem této knihy: jak pojmout modlitbu co nejjednodušeji.

Další informace k jednotlivým aspektům modlitby, kterým jsme se věnovali v této kapitole, naleznete na webové stránce www.prayercourse.org, kde naleznete také:

- **MODLITEBNÍ NÁSTROJ:** Jak se modlit modlitbu Páně (prayercourse.org/toolshed)
- **DALŠÍ ZDROJE:** Finding the Heart's True Home (Richard Foster)